

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

# Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, [www.reprorecht.nl](http://www.reprorecht.nl)) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, [www.cedar.nl/pro](http://www.cedar.nl/pro)).

*No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.*

[info@boomamsterdam.nl](mailto:info@boomamsterdam.nl)  
[www.boomuitgeversamsterdam.nl](http://www.boomuitgeversamsterdam.nl)

## **De ondernemende psychotherapeut. Handboek voor zelfstandigen**

D. Bouman (2010). Houten: Bohn Stafleu Van Loghum. 142 pp. € 24,50. ISBN 978 90 313 8188 3.

Het boek *De ondernemende psychotherapeut*, geschreven door klinisch psycholoog, psychotherapeut en journalist Dick Bouman, lijkt op een tomtom voor de zelfstandige ondernemer/psychotherapeut in de geestelijke gezondheidszorg (ggz). Bouman navigeert zeer nauwkeurig de route naar het opzetten van een eigen praktijk. Maar ook is dit boek te gebruiken als een quick scan voor zelfstandige ondernemers in de ggz die al jaren een eigen praktijk hebben en die praktijk willen verstevigen. Dit boek is helemaal up-to-date en brengt de ondernemende therapeut daarmee treffend op de hoogte van alle wetten en regels met betrekking tot praktijkvoering en het ondernemerschap. Tevens gaat het over de persoon als (psycho)-therapeut en ondernemer. Zo ben je naast therapeut ook strateeg, marketeer, personeelsmanager, accountmanager, administrateur, acquisiteur en directeur-eigenaar. Je werkt zowel 'in the lead als in the line', om in zakentermen te blijven. Je bent niet afhankelijk van je cliënten om je onvervulde behoeften te bevredi-

gen of aan te vullen, volgens Bouman.

In hoofdstuk zeven en acht toont Bouman zich een meester in het vereenvoudigen van ingewikkelde constructies en regels in de ggz met betrekking tot geldzaken en verzekerde zorg voor eerstelijns en tweedelijns zorgaanbieders. Hij schuwt hier niet om de lezer met verschillende dilemma's achter te laten. Hij wijst feilloos naar de kruising, maar de richting moet de therapeut uiteindelijk zelf bepalen.

Door de overzichtelijke indeling en ordening van alle informatie en de vlotte schrijfstijl leest deze 'handleiding' gemakkelijk. Voor de therapeuten met weinig tijd heeft Bouman in ieder hoofdstuk een blauw gekleurd kader waarin de hoofdpunten nog eens worden samengevat.

Normaliter laat ik me bij voorkeur niet door een navigator als tomtom leiden. Maar dit boek voor ondernemende therapeuten heeft met zijn duidelijke route wat mij betreft doeltreffend 'plaats van bestemming bereikt'.

Er is wel iets wat ik mis. Als dit

boek speciaal geschreven was voor de zelfstandige systeemtherapeut zonder personeel, werd er wat mij betreft nog een route of hoofdstuk aan toegevoegd. Dat zou dan gaan over integriteit, (verdeelde) loyaliteiten, belangenconflicten en meerzijdige onpartijdigheid in relatie tot het systeem dat wordt behandeld. Een systeemtherapeut lijkt mij hierin kwetsbaarder dan een psychotherapeut. Wie is bijvoorbeeld de opdrachtgever of aanmelder voor de systeemtherapie? En naar wie gaat de fac-

tuur? Hoe te handelen als de factuur niet wordt betaald terwijl de therapie nog gaande is? Want naast de therapeut ben je ook nog eens administrateur en is de opdrachtgever tevens je cliënt. Allemaal rollen en loyaliteiten die erbij komen in de solopraktijk van de systeemtherapeut, die zeker een appel doen op je integriteit en je geweten, en tevens van invloed kunnen zijn op het verloop van de therapie.

*...wie is de  
opdrachtgever voor  
de systeemtherapie?...*

**Sabine Overtoom**



